

СТАНОВИЩЕ

С решение на ВАДвС №1447 от 07.11.2024 г. е сформирана Работна група на Съвета в състав:

1. Валя Гигова;
2. Ценимир Братоев;
3. Красимира Иванова;
4. Атанас Стоянов;
5. Йордан Цветанов.

Задачата на работната група съгласно Решение на ВАДвС №1447 от 07.11.2024 г. е **„да изготви подробен доклад по въпросите, поставени в исканията с вх. № 1914/30.10.2024 г., вх. № 1956/4.11.2024 г. и вх. № 1973/6.11.2024 г. на адв. Венцеслав Йотов относно образуване на Софийска окръжна колегия, като отговори на поставените въпроси, включително на въпроса как се учредява към днешна дата адвокатска колегия, защото това е ключовият въпрос, и да го докладва най-късно на заседанието на 12.12.2024 г. на Висшия адвокатски съвет“.**

ФАКТИЧЕСКА ОБСТАНОВКА.

На 12.10.2024 г. в гр. Ботевград по инициатива на 20 адвокати е проведено „учредително събрание“, с което е била „учредена“ Адвокатска колегия – София окръг. На „учредително събрание“ са присъствали 20 адвокати – 16 лично и 4 представлявани от пълномощници.

От така проведеното „учредителното събрание“ са били взети следните основни решения:

1. Учредява се Адвокатска колегия – София окръг.
2. Допуска за членове на колегията адвокати, които отговарят на изискването на чл.40, ал.6 на ЗА, а именно да имат кантора в населено място, което се намира на територията на София окръг.
3. Определя, че в района на Адвокатска колегия – София окръг се включват общините, съответно населените места, като следва изброяване на общините в Софийска област.
4. Определено е временно седалище на адвокатска колегия – София окръг, гр. Ботевград;
5. Определен е броят на членовете на адвокатския съвет и са избрани членове на съвета и председател.
6. Задължило е избрания адвокатския съвет да свика редовно общо събрание на колегията;
7. Задължило е избрания адвокатски съвет да предприеме действия за получаване на партида в НБПП и за създаване на регистри съгласно Наредба №3 за реда водене, съхраняване и достъп до регистрите на адвокатските колегии и единните регистри.

8. Задължило е избрания адвокатски съвет след произнасянето на ВАДвС на основание чл.78 ЗА да уведоми Софийски окръжен съд и включените му в района районни съдилища за учредяването/съществуването на Адвокатска колегия - София окръг.¹

При направена справка в Единния регистър на адвокатите се установява, че една част от присъствалите адвокати нямат кантора в района на Софийски окръжен съд, а е присъствало и лице което не е вписано в Единния регистъра на адвокатите при Висшия адвокатски съвет.

На 30.10.2024 г. във ВАДвС е постъпило искане от адв. Венцеслав Йотов за издаване на удостоверение, от което да е видно, че няма регистрирана адвокатска колегия на територията на Софийски окръжен съд, което да послужи пред Регистър БУЛСТАТ.

Същият ден Председателят на ВАДвС с писмо изх. №928 е информирал адв. Венцеслав Йотов, че *„съгласно чл.78, ал.4 от ЗА в съдебния район на един окръжен съд има една адвокатска колегия“* и че *„към настоящия момент на територията и в съдебния район на Софийски окръжен съд няма действаща адвокатска колегия“*.

На 27.10.2024 г. е било подадено заявление в Агенция по вписванията - Регистър БУЛСТАТ за вписване в Регистър БУЛСТАТ на Адвокатска колегия - София окръг, като за вписването е бил приложен протоколът от проведено „учредително събрание“ на 12.10.2024 г. На 28.10.2024 г. от служителя по регистрацията са дадени указания *„да се приложи Решението на Висшият адвокатски съвет. /осн.чл.78, ал.3 от ЗА/.*² Няма данни да е прилагано такова решение, а няма как и да е прилагано, тъй като ВАДвС не вземал решение по чл.78, ал.3 от ЗА, но независимо от това, вписването в Регистър БУЛСТАТ на „Адвокатска колегия София окръг“ като юридическо лице е извършено.³ Във връзка с указанията, дадени от служителя на Регистър БУЛСТАТ са приложени, видно от справка от същия регистър, обяснения и Писмо от Председателя на ВАДвС до адв. Венцеслав Йотов вх.№1914-2024 г.

На 04.11.2024 г. във ВАДвС (вх. №1956/2024) е постъпило писмо от адв. Венцеслав Йотов със следните основни искания към ВАДвС:

1. Да определи седалище на Адвокатска колегия - София окръг;
2. Да бъдат дадени инструкции и разпоредения с цел осигуряване на достъп осигури достъп до ЕАР;
3. Да бъде предоставено подходящо помещение, в което да се разположи деловодството на колегията, като за определен период от време да не се дължи наем на същото;
4. Да бъде отпуснат паричен заем в размер и при условия които ВАДвС намери за възможни и подходящи на Адвокатска колегия - София окръг, с първоначален гратисен период.⁴

На 06.11.2024 г. (вх. №1963/2024) във ВАДвС е постъпило Мнение на Румен Ненков – експерт към Висшия адвокатски съвет относно компетентността на Висшия адвокатски съвет по въпросите,

¹ Пълният текст на решенията са в приложения към настоящето становище Протокол от Учредително заседание на Адвокатска колегия – София окръг.

² Пълният текст на Указания №2024102808292755/28.10.2024 на служител по регистрацията е приложен към настоящето становище

³ Справките в регистър БУЛСТАТ са направени на 24.11.2024 г.

⁴ Пълният текст на писмото от 04.11.2024 г. е приложен към настоящето становище.

поставени с писмо вх. №1956/04.11.2024 г. Венцислав Йосифов⁵ в качеството на временен председател на Адвокатска колегия – София окръг⁶, с което Румен Ненков дава мнението си поставените от адв. Венцеслав Йотов въпроси в негово писмо от 04.11.2024 г.

На 06.11.2024 г. е постъпило ново писмо от адв. Венцеслав Йотов (вх. №1973/06.10.2024), с което адв. Йотов уточнява, че „Адвокатска колегия – София окръг е „новосформирана професионална организация, която не претендира да е правоприменник на съществуващата до 1991 г. Софийска окръжна адвокатска колегия“ и че „Адвокатска колегия – София окръг няма претенции към активите на заличената Софийска окръжна адвокатска колегия“.

С Писмо вх. №2077/21.11.2024 г. във ВАДвС е постъпило запитване от Председателя на Националното бюро за правна помощ относно обстоятелството дали е приключила процедурата по новоучредената Адвокатска колегия – София окръг за да бъде добавена същата към Единната система за правна помощ.

От проверка, направена от членове на работната група в архивите на Висшия адвокатски съвет се установи, че закриването на Софийска окръжна адвокатска колегия е станало с решение на Висшия адвокатски съвет през 1992 г. на основание на чл. 50, ал. 1 от Закона за адвокатурата от 1991 г.⁷ Съгласно същото решение адвокатите, които са членове на Софийската окръжна адвокатска колегия следва да се считат членове на Софийска адвокатска колегия, като Софийската адвокатска колегия е станала и правоприменник на активите и пасивите на Софийската окръжна адвокатска колегия⁸. От текста на решението може да се направи заключение, че Софийска окръжна адвокатска колегия е съществувала при действието на Закона за адвокатурата от 1991 г. и закриването на Софийска окръжна адвокатска колегия като юридическо лице е станало чрез преобразуване – вливане на Софийска окръжна адвокатска колегия в Софийска адвокатска колегия.

АНАЛИЗ НА ФАКТИЧЕСКАТА ОБСТАНОВКА И ОТГОВОР НА ВЪПРОСИТЕ, ПОСТАВЕНИ ПРЕД РАБОТНАТА ГРУПА.

1. Учредена ли е нова Адвокатска колегия – София окръг, в смисъл на нова колегия в район на седалището на окръжен съд?

Краткият отговор на поставения въпрос е - не.

Нова адвокатска колегия няма как да бъде учредена, нито от учредители адвокати, нито от съществуваща адвокатска колегия, нито от ВАДвС, тъй като всички адвокати в България членуват в

⁵ Може би поради бързината в Мнението на Румен Ненков е допусната грешка относно името на адв. Венцеслав Йотов.

⁶ Пълният текст на писмото е приложен към настоящето становище.

⁷ Текстът на чл.50, ал.1 от Закона за адвокатурата от 1991 г. „Районите броят и седалищата на адвокатските колегии, образуването на нови и закриването на съществуващи колеги се определят от Висшия адвокатски съвет.

⁸ Текстът на Решението на ВАДвС е приложен към настоящето становище

съществуващите адвокатски колегии. Едно лице, за да бъде адвокат (да упражнява адвокатска професия) трябва да е вписано в регистъра на адвокатска колегия – арг. от чл.3, ал.2 от ЗА . Затова текстът на чл.78, ал.3 от ЗА, в края предвижда **само преобразуване на съществуващи адвокатски колегии** - Висшият адвокатски съвет с решение преобразува и закрива адвокатски колегии. От горното следва, че ВАДвС може само да преобразува, под формата на отделяне от съществуваща вече адвокатска колегия като създава ново юридическо лице (адвокатска колегия), с предвидените в ЗА и органи на адвокатската колегия. Аргумент за горното е и образуването по изключение на повече от една адвокатска колегия в района един окръжен съд, което става отново с решение на ВАДвС – чл.78, ал.4 от ЗА, което може да предвиди или отделяне от или разделяне на съществуваща адвокатска колегия.

2. Възникнала ли е Адвокатска колегия – София окръг като юридическо лице по инициатива на нейните учредители?

Отново краткият отговор е – не.

Преобразуването и закриването на адвокатски колегии не става по известната като нормативна система или както се казва по силата на закона, при която е достатъчно да бъдат спазени при учредяването изискванията, предвидени в закона за да възникне юридическо лице – така се учредяват например осигурителните каси. Преобразуването на адвокатска колегия става по т. нар. разпоредителна система, която предвижда създаването на юридическото лице с акт на компетентен орган, определен в закона. Този орган изрично е посочен в чл.78, ал.3 от ЗА – ВАДвС. От това следва, че дали да бъде отделена нова адвокатска колегия зависи изцяло от решението на ВАДвС и неговата преценка относно необходимостта от съществуване на такава нова адвокатска колегия.

При вземане на решение за преобразуване на адвокатска колегия обаче ВАДвС не е напълно свободен в преценката си, тъй като решението за преобразуването на колегията, чрез отделяне от съществуваща адвокатска колегия трябва да отговоря на изискванията, посочени в разпоредбите на чл.78, ал.3 и 4 от ЗА.

ВАДвС може да вземе под внимание, но в никакъв случай не следва да е обвързан с вземането на решение по исканията на „учредителите на Адвокатска колегия – София окръг“, които както по-долу ще се види имат значението на искания на инициативен комитет.

С оглед горното не може да бъде възприето становището, дадено в мнението на експерта към Висшия адвокатски съвет Румен Ненков, че *„Висшият адвокатски съвет не разполага с компетентност със свое решение и по своя преценка да образува адвокатските колегии в страната“* и че *„адвокатските колегии се създават по силата на самия закон, който в своя чл.78, ал.4, изр.1 предвижда съдебния район на всеки окръжен съд да има една адвокатска колегия“*, поради което *„решението на група адвокати да учредят несъществуващата досега Адвокатска колегия – София окръг“, действаща в района на Софийски окръжен съд, не е лишено от правна опора“*. Точно обратното: ВАДвС единствен разполага с компетентността и със свое решение да преобразува адвокатски колегии, което следва от ясният текст на разпоредбата на чл.78, ал.3 от ЗА; адвокатските колегии се създават с решение на ВАДвС, а не по силата на закона, следващо пак от ясният текст на чл.78, ал.3 от ЗА и решението, разбирай инициативата, на група адвокати да учредят несъществуващата адвокатска колегия – София окръг няма каквато и да правна опора.

Дори някога Софийската окръжна адвокатска колегия да е възникнала по закон, за което не бяха открити данни, а сигурно няма как и да бъдат открити след като в известните ни нормативни актове уреждащи статуса на адвокатските колегии никъде не е посочено конкретно образуването на адвокатски колегии, тя е била закрыта с решение на ВАДвС от 07.05.1992 г.. Следователно Софийската окръжна адвокатска колегия е съществувала при действието на отменения Закон за адвокатурата, който влиза в сила на 01.10.1991 г. и е продължила да съществува до нейното закриване с посоченото по-горе решение на ВАДвС.

3. Имат ли правомощия избраните органи на „учредената“ Адвокатска колегия – София окръг.

Отново краткият отговор е – не.

За да разполагат с правомощия органите на „учредената“ Адвокатска колегия – София окръг (адвокатски съвет и председател) следва да е възникнала колегията като юридическо лице по предвидения в ЗА ред и процедура, т.е. с решение на ВАДвС, взето по реда на чл.78, ал.3 от ЗА. Поради това всички действия, предприети от тези органи, основно от избрания временен председател няма как да имат правни последици, както за несъществуващото юридическо лице (Адвокатска колегия – София окръг), така и за всички други лица.

4. Значение на вписването Адвокатска колегия – София окръг в Регистър БУЛСТАТ.

В Регистър БУЛСТАТ се вписват всички юридически лица, които не са търговци или юридически лица с нестопанска цел – виж текста на чл.3, ал.1 от Закона за регистър БУЛСТАТ. Вписването в Регистър БУЛСТАТ няма конститутивен ефект, поради което не може да се счита, че с вписването възниква юридическото лице на адвокатската колегия. Това обстоятелство правилно е забелязано от служителя в Регистър БУЛСТАТ, който в своите указания изрично е изискал от подалия заявлението да представи и решение на ВАДвС по чл.78, ал.3 от ЗА. Може би за това вписване е послужило писмото на Председателя на ВАДС от 30.10.2024 г. (изх. №928) и обстоятелството, че в същото писмо невярно се посочва, че *„към настоящия момент, на територията на и в съдебния район на Софийски окръжен съд няма действаща адвокатска колегия“*, тъй като такава адвокатска колегия има и това е Софийската адвокатска колегия, в която членуват всички адвокати имащи кантори в съдебния район на Софийски окръжен съд.

От горното може да се направи заключение, че вписването на Адвокатска колегия – София окръг в Регистър БУЛСТАТ е незаконосъобразно и следва от страна на ВАДвС да бъдат предприети нужните действия за заличаване на това вписване, тъй като със самото вписване се въвеждат в заблуждение трети лица, включително и държавни органи относно съществуването на юридическото лице Адвокатска колегия – София окръг.

5. Следва ли да бъдат удовлетворени исканията към ВАДвС, отправени от адв. Венцеслав Йотов.

От отговорите на предходните въпроси ясният отговор е – не.

Извършените действия от „уредителите“ не водят до учредяване на адвокатска колегия - юридическо лице, а образуването от тях обединение би могло да се квалифицира най-много като дружество по чл. 357 от ЗЗД, въпреки, че и към тази квалификация може да бъде изразено съмнение, най-малкото защото гражданското дружество се образува с договор съгласно чл.357 от Закона за задълженията и договорите, какъвто не е сключен и за постигане на обща стопанска цел, каквато в случая не е налице.

В случая, според работната група е създаден инициативен комитет, който има за цел да бъде отделена адвокатска колегия, в която да членуват адвокатите, имащи кантори на територията на Софийски окръжен съд.

С предоставянето на функции, финансови средства, помещения, достъп до регистрите на адвокатурата на такова неясно обединение или на такъв инициативен комитет, ВАДвС ще вземе едно незаконосъобразно решение, което ще се яви и в ущърб на българската адвокатура.

6. Възможно ли е ВАДвС да вземе решение за образуване на Адвокатска колегия на адвокатите имащи кантори на територията на Софийски окръжен съд.

Тъй като Софийска окръжна адвокатска колегия е била закрыта с решение на ВАДвС, взето през 1992 г. и адвокатите от тази колегия са преминали в Софийска адвокатска колегия, няма пречка при спазване на изискванията и процедурата по чл.78 от ЗА да бъде взето решение за отделяне на такава адвокатска колегия.

При вземането на такова решение ВАДвС трябва да направи преценка необходимо ли е съществуването на такава колегия, може ли тя да изпълнява функциите, които са възложени на нейните органи, как ще бъде обезпечено финансово осъществяването на изпълнението на нейните функции и т.н. Също така трябва да бъде преценено какви разходи ще бъдат направени от страна на ВАДвС и Софийска адвокатска колегия за отделянето на Адвокатска колегия – София окръг като се прецени и необходимостта и целесъобразността от извършването им.

7. Относно полученото писмо от Председателя на Националното бюро за правна помощ

Тъй като, както по-горе се посочи, че Адвокатска колегия – София окръг не е образувана и не съществува към момента, като е без значение обстоятелството, че е получен регистров номер от Регистър БУЛСТАТ, следва да се отговори на Председателя на Националното бюро за правна помощ, че няма основание за включване в Единната електронна система за правна помощ.

Във връзка с посоченото по-горе Работната група прави следните предложения за решения на ВАДвС:

- 1. По повод направеното искане от адв. Венцеслав Йотов ВАДвС отказва предоставянето на функции, финансови средства, помещения и достъп до регистрите на адвокатурата.**
- 2. ВАДвС задължава Председателя на ВАДвС да направи искане до Агенция по вписванията – Регистър БУЛСТАТ за заличаване на вписването Адвокатска колегия София окръг, с код**

по БУЛСТАТ 181246014 поради вписани несъществуващи обстоятелства и поради въвеждане в заблуждение на трети лица относно съществуването на такава адвокатска колегия като юридическо лице.

3. ВАдвС, Председателят на ВАдвС и Главният секретар на ВАдвС да не издават удостоверения, справки и каквито и да е други документи на адв. Венцислав Йотов и на други лица, свързани с „учредяването на Адвокатска колегия – София окръг“.
4. Председателят на ВАдвС да отговори на Председателя на Националното бюро за правна помощ, че Адвокатска колегия – София окръг не е образувана и не съществува, поради което няма основание за включване в Единната електронна система за правна помощ.

Приложения:

1. Искане вх. №1914/30.10.2024 г. на адв. Венцеслав Йотов;
2. Писмо-отговор изх. № 928/30.10.2024 г. от председателя на Висшия адвокатски съвет на искане вх. №1914/30.10.2024 г. на адв. Венцеслав Йотов;
3. Искане вх. № 1956/4.11.2024 г. на адв. Венцеслав Йотов с приложенията към него;
4. Становище вх.№1963/06.11.2024 на Румен Ненков – експерт към Висшия адвокатски съвет;
5. Допълнение вх. № 1973/06.11.2024 г. от адв. Венцеслав Йотов на негово искане вх. № 1956/4.11.2024 г.;
6. Писмо вх.№ 2077/21.11.2024 г. от Председателя на Националното бюро за правна помощ;
7. Решение 1 по т. 4 от Протокол № 2 от заседание на ВАдвС от 07.05.1992 г.;
8. Указания №2024102808292755/28.10.2024 на служител по регистрацията в Регистър БУЛСАТ.

РАБОТНА ГРУПА:

1. Валя Гигова
2. Ценимир Братоев
3. Красимира Иванова
4. Атанас Стоянов
5. Йордан Цветанов